

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dydaktyka języka niemieckiego I		5.1.0419	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska (język niemiecki z językiem angielskim)
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Magdalena Rozenberg; prof. dr hab. Mirosław Ossowski; mgr Anna Pior-Kucińska; dr Marta Bieszk; dr Ewa Andrzejewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Ćw. audytoryjne		60 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - studiowanie literatury przedmiotu w celu	
zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali		zapoznania się ze specyfiką przedmiotową i	
dydaktycznej		zakresem tematycznym dydaktyki nauczania	
Liczba godzin		języków obcych	
Ćw. audytoryjne: 60 godz.		20 godzin - bieżące przygotowanie do zajęć.	
		Razem: 100 godzin = 4 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy		- polski w wymiarze 30.00%	
- fakultatywny (do wyboru)		- niemiecki w wymiarze 70.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Przygotowanie prezentacji na wybrane zagadnienie		Formy zaliczenia	
		ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych	
		otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.	
		<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie prezentacji na wybrane zagadnienie tematyczne (w tym: wyprowadzenie tematu + umiejętność analizy tekstów związanych z prezentacją) - 60%; udział w dyskusji podczas prezentacji oraz aktywny udział w zajęciach - 40%. 	
		Osiągnięcia studenta, w tym wyniki cząstkowe potwierdzające realizację zakładanych efektów uczenia się, są wyrażane w ocenach według skali zgodnej z Regulaminem studiów UG, tj.	
		<ul style="list-style-type: none"> bardzo dobry (5,0): 91% i więcej dobry plus (4,5): 81% - 90% dobry (4,0): 71% - 80% dostateczny plus (3,5): 61% - 70% dostateczny (3,0): 51% - 60% niedostateczny (2,0): 50% i mniej 	
		Wartości procentowe są zaokrąglane do liczb całkowitych zgodnie z powszechnie obowiązującymi zasadami zaokrąglania.	

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	analiza tekstów z dyskusją	dyskusja	przygotowanie prezentacji na wybrane zagadnienie
Wiedza			
CKN_W04	x	x	x
CKN_W05	x	x	x
CKN_W06	x	x	x
CKN_W09	x	x	x
CKN_W14	x	x	x
CKN_W15	x	x	x
K_W04	x	x	x
K_W07	x	x	x
Umiejętności			
CKN_U02	x	x	x
CKN_U03	x	x	x
CKN_U04	x	x	x
CKN_U05	x	x	x
CKN_U06	x	x	x
CKN_U07	x	x	x
CKN_U08	x	x	x
CKN_U09	x	x	x
CKN_U12	x	x	x
CKN_U15	x	x	x
CKN_U18	x	x	x
K_U04	x	x	x
Kompetencje społeczne			
CKN_K01	x	x	x
CKN_K04	x	x	x
CKN_K07	x	x	x
K_K04	x	x	x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór specjalności nauczycielskiej

B. Wymagania wstępne

Ukończenie wszystkich wymaganych kursów i zaliczenia drugiego roku studiów germanistycznych, osiągnięcie poziomu B2 z języka niemieckiego według ESKJO.

Cele kształcenia

- Poznanie specyfiki przedmiotowej, terminologii specjalistycznej w języku niemieckim z zakresu dydaktyki języka niemieckiego
- Poznanie głównych koncepcji nauczania i uczenia się języka niemieckiego jako języka obcego.
- Poznanie istotnych kompetencji dydaktycznych w wykonywaniu zawodu nauczyciela języka niemieckiego
- Przygotowanie dydaktyczne do wykonywania zawodu nauczyciela języka niemieckiego.
- Zdobycie umiejętności planowania, realizacji i ewaluacji poszczególnych działań dydaktycznych oraz jednostek lekcyjnych

Treści programowe

Konteksty glottodydaktyczne i pedeutologiczne. Nauczanie i uczenie się języka niemieckiego w perspektywie ucznia: aspekty biograficzne, wiek, płeć, style uczenia się, czynniki społeczno-kulturowe, pobyty zagraniczne i ich wpływ na uczenie się. Nauczanie i uczenie się języka niemieckiego w perspektywie nauczyciela: aspekty biograficzne, osobowość, cechy charakteru, dyspozycje i niedyspozycje do wykonywania zawodu nauczyciela, charyzma, powołanie. Refleksja, refleksyjność, samokrytyka, samoocena w zawodzie nauczyciela. Procesy uczenia się i specyficzne potrzeby edukacyjne. Media, media społecznościowe, internet a dydaktyka języka niemieckiego. Sztuka i muzyka w nauczaniu języków obcych. Wiedza o

kraju i kulturze, dydaktyka wielojęzyczności (nauka języka niemieckiego jako drugiego języka obcego po języku angielskim). Edukacja włączająca. Edukacja obywatelska (*Citizenship Education*) w glottodydaktyce. Koncepcja uczenia się przez badanie (*Forschendes Lernen*) w kształceniu nauczycieli. Pozaszkolne miejsca nauczania języka niemieckiego - potencjał i wyzwania. Motywacja w nauce języka obcego. Nauczyciel języka niemieckiego - kompetencje merytoryczne i dydaktyczne. Profesjonalizm w zawodzie nauczyciela. Co to jest Aktionsforschung?

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

- Gębal, P.E., Jaroszevska, A., Kumięga, Ł. (Hrsg.), Pädagogisch-fremdsprachendidaktische Verortungen der Lehrerforschung. Göttingen, 2021.
- Gębal, P.E. Dydaktyka języków obcych. Wprowadzenie. Warszawa, 2020.
- Chłopek, Z. Metodyka nauczania języka niemieckiego, Warszawa 2018.
- Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie: https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/attachments/ESOKJ_Europejski-System-Opisu.pdf / lub Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen: <http://student.unifr.ch/pluriling/assets/files/Referenzrahmen2001.pdf>.
- Europejskie portfolio dla studentów - przyszłych nauczycieli języków (<https://www.ore.edu.pl/2015/07/europejskie-portfolio-jezykowe-dla-studentow-przyszlych-nauczycieli>).

Literatura uzupełniająca:

- Surkamp, C. (Hrsg.), Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik. Stuttgart, 2010.
- Seria materiałów DLL - Goethe Institut (wybrane pozycje, rozdziały wskazane przez prowadzącego):
 - DLL 01: Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung (Michael Legutke, Michael Schart), 2012.
 - DLL 04: Aufgaben, Übungen, Interaktion (Hermann Funk, Christina Kuhn et al.), 2014.
 - DLL 05: Lernmaterialien und Medien (Dietmar Rösler, Nicola Würffel).
 - DLL 06: Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung (Karin Ende, Rüdiger Grotjahn et al.), 2013.
 - DLL 07: Prüfen, Testen, Evaluieren (Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin), 2015.
 - DLL 08: DaF für Kinder (Angelika Lundquist-Mog, Beate Widlok), 2015.
 - DLL 09: Unterrichten mit digitalen Medien (Bärbel Brash, Andrea Pfeil) 2017.
- Wybrane artykuły z czasopism "Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht", "Fremdsprachen Lehren und Lernen", "Fremdsprache Deutsch", "Info DaF", "Neofilolog", "Języki Obce w Szkole".

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W04, K_W07
CKN_W04, CKN_W05, CKN_W06, CKN_W09, CKN_W14, CKN_W15
K_U04
CKN_U02, CKN_U03, CKN_U04, CKN_U05, CKN_U06, CKN_U07, CKN_U08, CKN_U09, CKN_U12, CKN_U15, CKN_U18
K_K04
CKN_K01, CKN_K04, CKN_K07

Wiedza

- K_W04, K_W07
CKN_W04, CKN_W05, CKN_W06, CKN_W09, CKN_W14, CKN_W15
Student:
- zna i rozumie niemiecką terminologię z zakresu dydaktyki języka niemieckiego - K_W04;
 - zna i rozumie wyzwania i problematykę zagadnień z zakresu kształcenia języka niemieckiego w placówce dydaktycznej K_W07.
- Efekty wiedzy z aneksu dot. kształcenia nauczycieli:
- zna sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie języka niemieckiego potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów; zna warsztat pracy nauczyciela, rozumie na czym polega właściwe wykorzystanie czasu lekcji, zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia i ewaluacji (CKN_W04);
 - zna potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki języka niemieckiego (i innych języków) u osób z niepełnosprawnością, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy, organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania (także zasadę inkluzji), zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla języka niemieckiego w odniesieniu do innych przedmiotów; (CKN_W05);
 - zna znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów, a wie jak w tym zakresie wspomagać proces kształtowania

	<p>kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych (CKN_W06);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, na czym polega tworzenie spokojnych i bezpiecznych warunków do nauki i rozwoju dzieci i młodzieży przy zachowaniu szeregu zasad, związanych z zagrożeniami fizycznymi i cyfrowymi (CKN_W09); • zna miejsce języka niemieckiego w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową języka niemieckiego, cele kształcenia i treści w szkole na poszczególnych etapach edukacyjnych (CKN_W14); • ma kompetencje merytoryczne, dydaktyczne nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów (dla języka pierwszego obcego IV-VIII oraz w okrojonym zakresie podstawy programowej dla języka obcego jako drugiego) rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy z zakresu języka niemieckiego oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym, konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania języka niemieckiego, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla języka niemieckiego, metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie języka niemieckiego – rozwiązania merytoryczne i metodyczne do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla języka niemieckiego (np. kalki językowe - falsche Freunde) zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym; metody kształcenia w odniesieniu do języka niemieckiego, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; zna i rozumie integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową, zagadnienia związane z programem nauczania, zna rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej, ocenianie i jego rodzaje, funkcje oceny z języka niemieckiego, zna egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów i innych narzędzi w procesie oceniania języka niemieckiego, ma wiedzę o tym, jak przeprowadzić diagnozę wstępną grupy i ucznia w zakresie języka niemieckiego i sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów, potrzebę kształtowania pojęć, postaw i umiejętności praktycznych (CKN_W15) <p>Umiejętności</p> <p>K_U04 CKN_U02, CKN_U03, CKN_U04, CKN_U05, CKN_U06, CKN_U07, CKN_U08, CKN_U09, CKN_U12, CKN_U15, CKN_U18</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie pełnić rolę nauczyciela wychowawcy i dydaktyka przedmiotu języka niemieckiego zgodnie z określonymi w Standardzie Kształcenia Nauczycieli pryncypiami - K_U04. <p>Efekty umiejętności z aneksu dot. kształcenia nauczycieli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia (CKN_U02); • umie dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów (CKN_U03); • umie projektować i realizować programy nauczania z języka niemieckiego z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów (CKN_U04); • umie podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym (CKN_U05); • potrafi kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi
--	--

- zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy z zakresu języka niemieckiego; np. skonstruować sprawdzian służący zarówno ocenie, jak i pobudzający do dalszej pracy i rozwoju zainteresowań z zakresu języka niemieckiego (CKN_U06);
- potrafi dobrać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby (CKN_U07);
 - umie pracować tak, aby aktywizować uczniów do nauki indywidualnej i grupowej i wzmacniać kreatywność twórczą (CKN_U08);
 - umie pracować tak, by aktywizować uczniów do skutecznej nauki indywidualnej i grupowej (CKN_U09);
 - umie aktywizować uczniów ze specjalnymi potrzebami w zakresie uczenia się języka niemieckiego oraz działań wychowawczych (CKN_U12);
 - potrafi doskonalić się językowo w zakresie języka polskiego i niemieckiego (CKN_U15);
 - umie rozwijać kompetencje w zakresie działań wychowawczych i nauczania języka niemieckiego (kursy, szkolenia, porady ekspertów (CKN_U18).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K04

CKN_K01, CKN_K04, CKN_K07

Student:

- rozumie potrzebę zaangażowania się w życie szkoły, różnych instytucji związanych z kształceniem językowym, uważa za istotne kształtowanie społeczności szkolnej, charakteryzuje się postawami prouczniowskimi i poczuciem odpowiedzialności, identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela języka obcego i wychowawcy, posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka K_K04;
- jest gotowy do podjęcia skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności, jest gotowy do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej K_K04

Efekty kompetencji społecznych z aneksu dot. kształcenia nauczycieli

- jest gotów do budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych, podejmowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych, poszanowania praw własności intelektualnej, kształtowania umiejętności współpracy uczniów, także grupowego rozwiązywania problemów, rozwijania u uczniów ciekawości i samodzielności, logicznego i krytycznego myślenia oraz nawyku systematycznego uczenia się z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu (CKN_K01);
- jest gotów do adaptowania metod pracy z zakresu nauczania języka niemieckiego do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; jest gotów do stymulowania siebie i uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę (CKN_K04);
- jest gotów do docenienia współpracy w zespole nauczycielskim (przedmiotowym, językowym), pełni w nim różne role (CKN_K07).

Kontakt

magdalena.rozenberg@ug.edu.pl